

STOWARZYSZENIE EMERYTÓW I RENCISTÓW POLICYJNYCH ZARZĄD GŁÓWNY

02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 36/38

tel. (22) 6012913

www.seirp.pl   sekretariat@seirp.pl

KRS: 0000043188   NIP: 851 244 26 79

L. dz. Zg-122/2024

Warszawa, dnia 17 kwietnia 2024 r.

Kancelaria Gabinetu
Komendanta Głównego Policji 2024-04-17
G. S.

Pan insp. Marek Boroń

Komendant Główny Policji

Szanowny Panie Komendancze

Ponad pięć lat temu – 17 grudnia 2018 roku zwróciliśmy się do Pańskiego poprzednika /gen. Jarosława Szymczyka/ w wnioskiem o podjęcie wypłat wyrównania ekwiwalentu do czego obligował wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 roku, opublikowany 6 listopada 2018 roku - treść wystąpienia dostępna tutaj: [Wystąpienie prezesa ZG SEiRP Antoniego Dudy do Komendanta Głównego Policji z 17.12.2018 r. w sprawie ekwiwalentu](#). Nasze wystąpienie zostało wówczas całkowicie zlekceważone, mimo, że nie było żadnych prawnych przesłanek, by ograniczyć uprawnienie funkcjonariuszy Policji w stanie spoczynku do uzyskania pełnego, odpowiadającego wymogom konstytucyjnym ekwiwalentu za niewykorzystany urlop i uzależnić to prawo od kryterium daty zwolnienia ze służby, o ile zwolnienie to nastąpiło po wejściu w życie zakwestionowanego przez Trybunał Konstytucyjny art.115a ustawy o Policji, czyli po dniu 19 października 2001 r., a tak było w tej sprawie.

W wystąpieniu apelowaliśmy: „„W świetle powyższego, za całkowicie błędną uważamy praktykę odsyłającą wnioskodawców do sądu cywilnego, a także inne równie wymyślne dezinformacje. O braku rozsądku takich wskazówek, udzielanych w dodatku przez osoby nieuprawnione, może świadczyć chociażby koszt kilkudziesięciu tysięcy procesów, zarówno dla Policji jak i zwolnionych policjantów, który mógłby przekroczyć kwotę rzeczywistych zobowiązań. Nie bez znaczenia pozostaje kumulacja prawa do należnych odsetek ustawowych. Niezrozumiałe wydają się również pisma wskazujące na

przedawnienie roszczenia, które w tym przypadku nie występuje. /.../ Panie Komendancie liczba napływających skarg w tej sprawie rośnie lawinowo, stąd nasza prośba o pilne uregulowanie tej kwestii w sposób zgodny z prawem i z korzyścią dla wszystkich podmiotów zainteresowanych wypłatą wyrównania ekwiwalentu, w tym dla samej Policji, która może zaoszczędzić na należnych wnioskodawcom odsetkach.”. Już 17.01.2019 roku otrzymaliśmy aż czterostronicową odpowiedź na nasze wystąpienie z 17 grudnia 2018 roku w sprawie wypłaty wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, która niestety nic nie wyjaśniła. Niestety nasz apel odbił się jak groch o ścianę, trafił w próżnię.

To co się wydarzyło później to sobiepaństwo polityków kierujących Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji i całkowicie niezrozumiała uległość poprzedniego Komendanta Głównego Policji godzącego się na masowe naruszenia prawa. Hucpa którą wspólnie zaaranżowali doprowadziła do wydania przez sądy administracyjne dziesiątek tysięcy wyroków zarzucających beczynność i przewlekłość, a następnie kolejne tysiące, po próbie ustawowego pozbawienia większości z ponad 70 tysięcy policjantów w stanie spoczynku wypłaty należnego wyrównania. Pomimo tysięcy korzystnych dla emerytowanych policjantów wyroków, kierownicy jednostek Policji pozostawali w wielomiesięcznych okresach beczynności, a po 1 października 2020 roku notorycznie odmawiali emerytom wypłaty należnego świadczenia. Sądy orzekały o rażącym naruszeniu prawa, stwierdzając oczywistość, drastyczność naruszenia prawa, przy jednoczesnym braku racjonalnego uzasadnienia. W nielicznych przypadkach wymierzały grzywny, przyznawały kwoty na rzecz skarżących. W większości przypadków orzekały o zwrocie kosztów postępowań. Kryterium pozwalającym zakwalifikować beczynność organu w sposób rażący jest więc oczywistość, drastyczność naruszenia prawa, przy jednoczesnym braku racjonalnego uzasadnienia. Taka sytuacja wystąpiła w okolicznościach niniejszej sprawy, a ocena wyrażona w zaskarżonym wyroku jest prawidłowa. Sąd I instancji, oceniając sposób działania organu, przez pryzmat wyroku z 7 sierpnia 2020 r., sygn. akt II SAB/Po 50/20, prawidłowo wywiódł, że wskazana w nim ocena prawna oraz wskazania co dalszego postępowania nie budziły żadnych wątpliwości.

Niestety specyfika prawa administracyjnego nie pozwalająca sądom ustanawiać stosunku prawnego, całkowicie pozbawione racjonalności pytanie prawne WSA w Białymstoku, przy całkowitej bierności Trybunału Konstytucyjnego spowodowały, że ta bezsensowna walka o nasze niezbywalne prawo trwa już szósty rok.

Przez cały ten czas podejmowaliśmy próby przyśpieszenia procesów przed sądami administracyjnymi. Dlatego prosiliśmy o wsparcie Rzecznika Praw Obywatelskich i dwukrotnie zwracaliśmy się do Prezesa NSA o wywołanie tzw. uchwały abstrakcyjnej, która naszym zdaniem ułatwiłaby i przyśpieszyła wyrokowanie sądów administracyjnych. Niestety Prezes NSA nie podzielił naszych argumentów twierdząc, że sądy nie mają żadnych wątpliwości jak wyrokować. W istocie tak było, tyle tylko, że organy Policji

trwały przy swoim bezsensownym uporze i robią to praktycznie do dzisiaj.

I tak upływały kolejne miesiące. Radykalna zmiana nastąpiła tuż przed i po wyborach parlamentarnych. WSA w Białymstoku wycofał swoje pytanie, a TK umorzył postępowanie w sprawie tego pytania. NSA wydał w ostatnim półroczu ponad tysiąc wyroków jednoznacznie korzystnych dla skarżących, setki kolejnych zapadnie w maju i czerwcu 2024 roku. Tysiące kolejnych wkrótce. Niestety mimo tego właściwe służby Komendanta Głównego Policji nadal nie wypracowały właściwego trybu postępowania, ciągle bowiem otrzymujemy informacje o skargach kasacyjnych organów Policji od wyroków sądów administracyjnych. I tego postępowania całkowicie nie rozumiemy.

Uważamy, że jest już najwyższa pora aby przeciąć brnięcie w niczym nieuzasadnione pseudo prawne wygibasy i zakończyć to przed czym ostrzegaliśmy Komendanta Głównego Policji w grudniu 2018 roku, zwłaszcza, że odsetki za ponad pięć lat zwłoki zbliżają się do połowy należnych kwot zwrotu.

Nie ulega wątpliwości, że dzisiaj już rzeczywiście mamy do czynienia z jednolitą, całkowicie jednoznaczłą linią orzecniczą sądów administracyjnych. Wiemy, że wojewódzkie sądy administracyjne wydały już grube tysiące korzystnych dla emerytowanych policjantów wyroków, a Naczelny Sąd Administracyjny tylko w ostatnich paru miesiącach wydał ponad tysiąc wyroków oddalających kasacje komendantów Policji w tym Komendanta Głównego Policji. Na najbliższe miesiące w NSA zaplanowano kolejne setki posiedzeń w prawie kasacji złożonych przez organy Policji. W związku z tym mamy jasny postulat aby komendanci wojewódzcy i Komendant Główny Policji pilnie zaniechali składania kasacji od wyroków wojewódzkich sądów administracyjnych i wycofali z NSA dotychczas złożone. Zaoszczędzimy w ten sposób kilkanaście milionów złotych. Należy też rozważyć kwestię wycofania skarg organów Policji z wojewódzkich sądów administracyjnych. Tak będzie taniej, nie tylko dla Policji, tak będzie taniej dla państwa polskiego.

Panie Komendancie setki naszych Koleżanek i Kolegów, dotychczas nie zwracało się do organów Policji o wypłatę wyrównania ekwiwalentu za urlop. Chcemy zatem poinformować, że podzielamy stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich zawarte w wystąpieniu o charakterze generalnym skierowanym do Komendanta Głównego Policji (WZF.7060.16.2021 z 20 lipca 2021 r.) – w sprawie wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy, po wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Niestety wystąpienie RPO nie zostało potraktowane należycie /pełny tekst tutaj: <https://sprawy-generalne.brpo.gov.pl/pdf/2021/7/WZF.7060.16.2021/2827809.pdf/> RPO stwierdził, że „Z powyższej analizy przepisu przejściowego można wyprowadzić wnioski, że art. 9 ust. 1 specustawy w ogóle nie dotyczy policjantów zwolnionych ze służby przed opublikowaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego w dniu 6 listopada 2018 r., a którym przed tą datą ustalono wysokość ekwiwalentu pieniężnego (na starych zasadach). Inaczej mówiąc, mogą oni bez żadnego ograniczenia (w tym czasowego – ustalenie wysokości

jest czynnością materialno-techniczną) skorzystać z konstytucyjnego prawa do wznowienia postępowania (w formie wniosku o wyrównanie świadczenia) w trybie art. 190 ust. 4 Konstytucji. Zauważenia przy tym wymaga, że w sprawach dotyczących ustalenia wysokości ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy, na gruncie Konstytucji, mamy do czynienia z „rozstrzygnięciem w innych sprawach”. **Co do zasady, czynność materialno-techniczna może zostać w każdym czasie zmieniona czy też uchylona. Od czynności tych nie służą sformalizowane środki zaskarżenia ani skarga do sądu administracyjnego (wyj. odmowa wypłaty świadczenia).** Oba postępowania wszczynane są jedynie na żądanie stron. W mojej ocenie zainteresowany policjant, który odszedł ze służby w latach 19.10.2001 r. – 5.11.2020 r. i mający ustalone świadczenie na zakwestionowanych przez Trybunał zasadach, może w każdym czasie (art. 145a kpa nie znajduje tu zastosowania, albowiem dotyczy decyzji administracyjnych) na podstawie art. 190 ust. 4 Konstytucji wystąpić z wnioskiem o wyrównanie wysokości tego świadczenia. Jak trafnie zauważył Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 czerwca 2021 r. (sygn. akt III OSK 2856/21) – art. 190 Konstytucji RP dotyczy wszystkich wyroków Trybunału Konstytucyjnego bez względu na ich rodzaj czy charakter. W sytuacji, gdy przepis został uznany za niekonstytucyjny przy określonym jego rozumieniu lub w określonym w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego zakresie (wyrok interpretacyjny czy zakresowy), to przepis w dosłownym sensie nie jest derogowany z systemu prawa, jak w przypadku wyroku stwierdzającego tzw. prostą niekonstytucyjność. Z systemu prawa jest jednak usuwane jego niekonstytucyjne rozumienie, co powoduje, że w skutkach prawnych tych orzeczeń z punktu widzenia art. 190 ust. 4 Konstytucji, tzn. możliwości wznowienia postępowania, obydwie te sytuacje są jednakowe (por. R. Hauser, J. Trzeciński, *Prawotwórcze znaczenie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego*, LexisNexis, Warszawa 2010, s. 46 i 47).

Warto byłoby zatem, aby organy Policji traktowały wnioski policjantów tak, jak proponuje RPO i nie mnożyły kolejnych postępowań przed sądami administracyjnymi. Dotyczy to także tych funkcjonariuszy, których poinformowano, że z różnych powodów wyrównanie ekwiwalentu im się nie należy.

Sprawa pozostaje w zainteresowaniu Rzecznika Praw Obywatelskich, o czym informuje Naczelnik Wydziału do spraw Żołnierzy i Funkcjonariuszy w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich piśmie z 23 sierpnia 2023 skierowanym do mnie zapewniając, że „w sprawie wypłaty przez organy Policji ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy byłych funkcjonariuszy Policji uprzejmie informuje, że sprawa pozostaje w bieżącym zainteresowaniu Rzecznika”. W treści pisma stwierdza, że „Z informacji Rzecznika wynika, niestety, że organy Policji zobligowane prawomocnymi wyrokami sądowymi do wydania kolejnych decyzji, w dalszym ciągu podejmują

rozstrzygnięcia niekorzystne dla funkcjonariuszy, co niestety wymusza kolejne odwołania, a w dalszej kolejności skargi do sądów administracyjnych. W tym zakresie Rzecznik mógłby rozważyć kolejne wystąpienie generalne, gdyby dysponował konkretnymi orzeczeniami sądów administracyjnych, wydanymi w 2 turze, tj. w przypadku, gdy przez Policję jest nierealizowany korzystny dla funkcjonariusza wyrok NSA/WSA.”. I na zakończenie informuje: „W tym zakresie Rzecznik mógłby rozważyć kolejne wystąpienie generalne, gdyby dysponował konkretnymi orzeczeniami sądów administracyjnych, wydanymi w 2 turze, tj. w przypadku, gdy przez Policję jest nierealizowany korzystny dla funkcjonariusza wyrok NSA/WSA”.

Wydaje się, że nie powinniśmy do tej sprawy angażować Rzecznika Praw Obywatelskich, bo pięć lat i sześć miesięcy to wystarczająco długo aby sobie wyrobić własne zdanie.

Pozostaje jeszcze jedna, nie mniej ważna sprawa, a mianowicie odsetki. Nie ulega wątpliwości, że każdy policjant w stanie spoczynku, któremu odmówiono wyrównania ekwiwalentu za urlop po opublikowaniu wyroku TK, może zgodnie z art. 481 § 1 k.c. domagać się od organów Policji zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie. Mając na uwadze, że ustawa o Policji nie przewiduje prawa funkcjonariusza do odsetek, a niewypłacenie w terminie uposażenia funkcjonariuszowi Policji stanowi opóźnienie się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, uzasadniające na podstawie art. 481 § 1 Kodeksu cywilnego żądanie odsetek przed sądem powszechnym. Właściwą drogą do wypłaty odsetek jest droga sądowa przed sądami powszechnymi. Znamy już pierwsze przypadki zasądzenia na rzecz policjantów odsetek ustawowych za opóźnienie w związku z opóźnieniem w wypłacie wyrównania ekwiwalentu za urlop, np. wyrok Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 30 listopada 2021 roku, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt IV P 13/21, wyrok Sądu Rejonowego w Zawierciu z dnia 1 kwietnia 2022 roku, IV Wydział Pracy, sygn. akt IV P 65/21, wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 27 kwietnia 2022 roku, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt VII P 48/22, wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie, IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 czerwca 2022 roku, sygn. akt IX P 330/21, wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 29 czerwca 2022 roku, sygn. akt IX P 344/21.

Mając na uwadze liczbę przypadków w których policjanci zwolnieni w latach 2001-2018 ze służby /a jest ich ponad 71 tysięcy/ dochodzą wyrównania ekwiwalentu uzasadnia wnioski o poważne rozważenie możliwości wypłaty odsetek w formule ugody pozasądowej. Tak byłoby sprawniej i taniej. Opowiadamy się za ugodami pozasądowymi – zawartymi poza sądem przed wniesieniem pozwu do sądu lub w trakcie toczącego się postępowania sądowego. Możliwość zawarcia ugody przewiduje art. 917 kodeksu cywilnego z treści którego wynika, że „Przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa

w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać.”.

W Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych figuruje ponad 6 tysięcy orzeczeń wydanych przez sądy administracyjne w sprawach ekwiwalentu. Pełnymi danymi o liczebnościach pozostają w posiadaniu organów Policji. My szacujemy, że może ich być nawet kilkakrotnie więcej. Sądy wymierzały grzywny, zasądzały kwoty na rzecz skarżących i orzekały o zwrocie kosztów postępowania. To znaczne koszty, które obciążały budżet Policji. Każda rozprawa przed sądem to też znaczące koszty. To koszty które obciążają państwo polskie, a nie powinny.

Uważamy, że sprawa ma poważne znaczenie zarówno dla ponad 71 tysięcy policjantów zwolnionych ze służby, jak i nie mniejsze dla wizerunku samej Policji naruszonego przyjętym, wyjątkowo kompromitującym trybem postępowania w sprawie wypłat wyrównania ekwiwalentu, dlatego wnosimy o osobiste spotkanie Pana Komendanta Głównego Policji z przedstawicielami ZG SEiRP. Spotkanie byłoby również okazją dla omówienia innych spraw ważnych dla naszego środowiska.

Z poleceniem

PREZES
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
Antoni Duda